

1 הַחֹדֶשׁ הַזֶּה חֹדֶשׁ נִסָּן לָכֶם רֵאשׁוּת הַחֹדָשִׁים רֵאשׁוֹן הוּא לָכֶם
 2 לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה¹, וּמִבֵּיא הַצֶּמַח צֶדֶק' האדמו"ר השלישי בשושלת
 3 נשיאי חב"ד (פַּעַל הַהִלּוּלָא שנטלק בי"ג ניסן בשנת תרכ"ו)
 4 בַּמָּאמְרוֹ דְּבוּרֵי-הַמִּתְחִיל הַפּוֹתַח
 5 בַּפּסוּק זֶה "הַחֹדֶשׁ"² (שְׁנַדְפֶּס
 6 מְחֹדֶשׁ זֶה-עֲתָה³ בחודש ניסן
 7 מֵאֲמַר רַ"ל בְּמִדְרַשׁ
 8 רַבֵּה⁴ עַל הַפּסוּק "הַחֹדֶשׁ
 9 הַזֶּה לָכֶם", הַדָּא הוּא
 10 דְּכֵתִיב⁵ זֶהוּ שְׁכֹתוּב "אֲשֶׁרִי
 11 הַגּוֹי אֲשֶׁר הָיוּ אֲלֵקְיוֹ, הָעַם
 12 בְּחַר לְנַחֲלָה לּוֹ", מִשְׁבַּחַר
 13 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעוֹלָמוֹ
 14 קָבַע בּוֹ בְּעוֹלָם רֵאשֵׁי הַחֹדָשִׁים
 15 וְשָׁנִים בְּאוֹפֵן כִּלְלִי, וּמִשְׁבַּחַר
 16 הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיַעֲקֹב וּבְנָיו
 17 קָבַע בּוֹ כַּעַם יִשְׂרָאֵל רֵאשׁ-חֹדֶשׁ
 18 מִיּוֹחַד, רֵאשׁ-חֹדֶשׁ נִסָּן שֶׁהוּא חֹדֶשׁ
 19 שֶׁל גְּאוּלָּה, שְׁבוֹ בְּחֹדֶשׁ נִסָּן
 20 נִגְאָלוּ אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם וּבוֹ
 21 בְּחֹדֶשׁ נִסָּן עֲתִידִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
 22 לְהִגָּאֵל בַּגּוּלוֹהַ עֵתִידִיהַ לְבוֹא,
 23 שְׁנֵאמַר⁶ כַּנּוֹבֵאֵת מִיכָה אֹדוֹת
 24 הַגּוּלוֹהַ עֵתִידִיהַ כִּימִי צֵאתְךָ
 25 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם אֶרְאֶנּוּ
 26 נִפְלְאוֹת.
 27 וּמִמְשִׁיף אַדְמו"ר הַצֶּמַח צֶדֶק'
 28 בַּמָּאמְרוֹ⁷: וְהִנֵּה אָמְרוּ רַ"ל:
 29 בְּרֵאשׁ-הַשָּׁנָה שֶׁל הַשְּׁנָה בַּה יִצְאוּ
 30 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם בְּטֻלָּה עֲבוּדָה
 31 מֵאֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם, וּמִצְרַיִם
 32 לְמִקּוּר מֵאֲמַר זֶה שֶׁל רַבּוֹתֵינוּ ז"ל
 33 בְּפִרְקֵי-קִמָּא בְּפִרְקֵי הַרְאִשׁוֹן
 34 דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה⁸ שֶׁל מִסַּכַּת רֵאשׁ
 35 הַשְּׁנָה בְּחַלְמוֹד, וְ(אֵינּוּ מִסַּתְפַּק
 36 בְּצִיּוֹן הַמִּרְאָה-מְקוֹם', הַמְקוּר
 37

אָלָא מוֹסִיף וּמְפַרְשׁ: וְ(זִלְיָף לָהּ דְּבַר זֶה נִלְמַד בַּגְּמָרָא מִפְּסוּק⁹
 בתהלים "הַסִּירוֹתִי מִסַּבֵּל שְׁכֹמוֹ" דְּגַבֵּי יוֹסֵף, הַכְּתוּב הַמְדַבֵּר
 בְּיוֹסֵף שְׁהִיהַ אֶסִּיר בְּבֵית הַסּוּהָרָה עַד שֶׁסָּבְלוּ סוֹר פִּסְקֵי שְׁהִיָּה יוֹם צֵאתוֹ מִבֵּית
 הַסּוּהָרָה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה¹⁰, וְכִמּוֹ-כֵן בָּאֵן בְּצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם
 נֵאמַר בִּיטוּ דוּמָה לְבִיטוּי הַאֲמוּר
 בְּיוֹסֵף וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת
 סְבָלוֹת מִצְרַיִם¹¹. וְאַף-עַל-
 פִּי-כֵן, לְמִרוֹת שְׁבִנֵי יִשְׂרָאֵל הַפְּסִיקוּ
 לְעַבּוֹד אֶת מִצְרַיִם כִּכְר בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה
 הַגְּאוּלָּה מִמִּצְרַיִם הִיָּתָה
 בְּנִסָּן שְׁאַחֲרֵי-כֵן.
 וְנִשְׁאַלְתָּ הַשְּׂאֵלָה:
 וְלִכְאוּרָהּ, כִּינּוּן שְׁבִתְשָׁרִי כִכְר
 בְּטֻלָּה עֲבוּדָה מֵאֲבוֹתֵינוּ
 (שְׁזָהוּ הַפְּסִיקַת הַעֲבוּדָה עֲנִינָן
 בְּטוּל סְבָלוֹת מִצְרַיִם, כְּמוֹ
 "הַסִּירוֹתִי מִסַּבֵּל שְׁכֹמוֹ"
 דְּגַבֵּי יוֹסֵף, כְּשִׁינְצָא מִבֵּית
 הָאֲסוּרִים), אֲמַאי מְדוּעַ לֹא
 הִיָּתָה הַגְּאוּלָּה עַד נִסָּן,
 שְׁלִכְנָן בְּגַלל שֶׁהַגּוּלוֹהַ הִיָּתָה בְּנִסָּן
 הוּא חֹדֶשׁ נִסָּן דְּוָקָא הַנִּקְרָא
 חֹדֶשׁ שֶׁל גְּאוּלָּה?

**בס"ד. מוצאי שבת-קודש פרשת
 צו, אור לי"ג ניסן (מאמר א),
 ה'תשכ"ו**

– מאה שנה להסתלקות-הילולא של
 אדמו"ר ה"צמח-צדק"*

(הנחה בלתי מוגה)

הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לָכֶם רֵאשׁוּת הַחֹדָשִׁים רֵאשׁוֹן הוּא
 לָכֶם לְחֹדְשֵׁי הַשָּׁנָה¹, וּמִבֵּיא הַצֶּמַח
 צֶדֶק' (פַּעַל הַהִלּוּלָא) בַּמָּאמְרוֹ דְּבוּרֵי-הַמִּתְחִיל
 "הַחֹדֶשׁ"² (שְׁנַדְפֶּס מְחֹדֶשׁ זֶה-עֲתָה³) מֵאֲמַר
 רַ"ל בְּמִדְרַשׁ רַבֵּה⁴ עַל הַפּסוּק "הַחֹדֶשׁ הַזֶּה
 לָכֶם", הַדָּא הוּא דְּכֵתִיב⁵ "אֲשֶׁרִי הַגּוֹי אֲשֶׁר הָיוּ
 אֲלֵקְיוֹ, הָעַם בְּחַר לְנַחֲלָה לּוֹ", מִשְׁבַּחַר
 הַקְּדוּשׁ-הוּא בְּעוֹלָמוֹ קָבַע בּוֹ רֵאשֵׁי הַחֹדָשִׁים
 וְשָׁנִים, וּמִשְׁבַּחַר בְּיַעֲקֹב וּבְנָיו קָבַע בּוֹ רֵאשׁ-חֹדֶשׁ שֶׁל גְּאוּלָּה, שְׁבוֹ נִגְאָלוּ
 אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם וּבוֹ עֲתִידִין לְהִגָּאֵל, שְׁנֵאמַר⁶ כִּימִי צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
 אֶרְאֶנּוּ נִפְלְאוֹת. וּמִמְשִׁיף בַּמָּאמְרוֹ⁷: וְהִנֵּה אָמְרוּ רַ"ל: בְּרֵאשׁ-הַשָּׁנָה בְּטֻלָּה
 עֲבוּדָה מֵאֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם, בְּפִרְקֵי-קִמָּא דְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה⁸, וְ(אֵינּוּ מִסַּתְפַּק בְּצִיּוֹן
 הַמִּרְאָה-מְקוֹם', אָלָא מוֹסִיף וּמְפַרְשׁ: וְ(זִלְיָף לָהּ מִפְּסוּק⁹ "הַסִּירוֹתִי מִסַּבֵּל
 שְׁכֹמוֹ" דְּגַבֵּי יוֹסֵף, שְׁהִיָּה בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה¹⁰, וְכִמּוֹ-כֵן בָּאֵן נֵאמַר וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
 מִתַּחַת סְבָלוֹת מִצְרַיִם¹¹. וְאַף-עַל-פִּי-כֵן, הַגְּאוּלָּה מִמִּצְרַיִם הִיָּתָה בְּנִסָּן
 שְׁאַחֲרֵי-כֵן. וְלִכְאוּרָהּ, כִּינּוּן שְׁבִתְשָׁרִי בְּטֻלָּה עֲבוּדָה מֵאֲבוֹתֵינוּ (שְׁזָהוּ עֲנִינָן בְּטוּל
 סְבָלוֹת מִצְרַיִם, כְּמוֹ "הַסִּירוֹתִי מִסַּבֵּל שְׁכֹמוֹ" דְּגַבֵּי יוֹסֵף, כְּשִׁינְצָא מִבֵּית
 הָאֲסוּרִים), אֲמַאי לֹא הִיָּתָה הַגְּאוּלָּה עַד נִסָּן, שְׁלִכְנָן הוּא דְּוָקָא הַנִּקְרָא חֹדֶשׁ
 שֶׁל גְּאוּלָּה.

(* יש לציין שכ"ק אדמו"ר שליט"א התחיל המאמר בשעה 12:37 אחרי חצות - זמן ההסתלקות (ראה תורת מנחם - התוועדויות חמ"ו ס"ע 235, ובשוה"ג). המו"ל. 1) בא יב, ב. 2) אוה"ת בא ע' רסד ואילך. 3) בקונטרס בפ"ע (ב' ניסן תשכ"ו), "בקשר עם זה אשר השנה היא שנת המאה להסתלקות-הילולא כו" - בתוספת איזה הערות ומ"מ מכ"ק אדמו"ר שליט"א שנדפסו בהתחלת הקונטרס. וראה גם השיחה בקשר למאמר (תורת מנחם - התוועדויות חמ"ו ס"ע 234 ואילך). 4) שמור"ר פט"ו, יא. 5) תהלים לג, יב. 6) מיכה ז, טו. 7) אוה"ת שם ריש ע' רסח. 8) יא, ריש ע"ב. 9) תהלים פא, ז. 10) ר"ה שם, סע"א. 11) וארא ו, ו.